

Nu in de winkel: De Linkse Kerk. Hoe ooit conservatieve gelovigen Nederland een duw naar links geven.

Door [Syp Wynia](#) - 14 mei 2022

Geplaatst in [Gereformeerd](#) - [Linkse Kerk](#)

Ons boek **De Linkse Kerk** is vanaf deze week overal verkrijgbaar, onder meer [in de winkel](#) van Wynia's Week. Met prominente auteurs over de zwenkingen in gereformeerd Nederland die ook Nederland als geheel veranderen. Want gereformeerden zijn gewend voorop te gaan, ook als ze linksaf slaan. Ze maakten nooit meer dan een tiende van de bevolking uit, maar hebben onevenredig veel invloed.

ROELOF BOUWMAN en SYP WYNIA spreken in [deze video van WWTv](#) - [plus podcast](#) - over 'De Linkse Kerk'. Roelof Bouwman is één van de twaalf auteurs van 'De Linkse Kerk' en nam drie hoofdstukken voor zijn rekening. Hoe gereformeerde communisten zich lieten misbruiken door Moskou. Dat protestanten overwegend behoudend zijn maar hun dominees overwegend links.

Bouwman verzorgde ook een overzicht van de gereformeerde *Hall of Fame*. Met daarin tv-bekenden als Arie Boomsma, Arjen Lubach en Caroline Tensen en politici als Harm Beertema, Joost Eerdmans, Ernst Kuipers en Edith Schippers.

'De Linkse Kerk' verschijnt bij Uitgeverij Blauwburgwal, omvat 264 pagina's en kost **23,50**. Er zijn (binnen Nederland) **geen verzendkosten**. Bestellen kan [HIER](#).

In dagblad De Telegraaf verscheen inmiddels een interview (van Wierd Duk) met twee andere auteurs van De Linkse Kerk: Wim Berkelaar en Jan-Jaap van den Berg: 'Linkse protestanten speelden een

WYNIA'S WEEK

Nu in de winkel: De Linkse Kerk. Hoe ooit conservatieve gelovigen Nederland een duw naar links geven.

belangrijke rol in het ontstaan van 'Nederland gidsland': 'Gereformeerd is nu woke'. Zie hieronder.

Nu in de winkel: De Linkse Kerk. Hoe ooit conservatieve gelovigen Nederland een duw naar links geven.

'Gereformeerd is nu woke'

Linkse protestanten speelden een belangrijke rol in het ontstaan van 'Nederland glandsland'. De religieusite verdween, maar het opgeheven vingertje bleef. Gereformeerden gingen denken dat zij de wereld kunnen verbeteren.

Wat weten jonge mensen nog van het wereldbeeld van hun grootvaders? In een gesprek met Wijn Berkelaar, voorzitter van de Vrije Universiteit in Amsterdam, en praten over 'gereformeerd Nederland'. Dit is de schied van de christelijke traditie, versma de orthodoxe 'denk', zegt Jan Jaap van den Berg.

'Het zijn harde werkers, doortastend'

Berkelaar (61) en Van den Berg (53), historicus en publicoloog, aan het woord. Wijn Berkelaar: 'Als je dit gereformeerde hebt in een groep van tien, hebben zij kunnen de laatste jaren de leiding. Het zijn harde werkers, doortastend en ze kennen nauwelijks tijd'. Die gereformeerde koppelingen waren aanvankelijk behoudend, zegt Berkelaar. 'Maar vanaf de jaren 80 gingen ze meer naar links. Ze wilden de wereld te verbeteren. Dan wordt Antas een soort verkiezingsprogramma. Tegenvoering delicten activisten gereformeerden meer op de werke'.

Communisten Vlak het christelijke schuldbesef niet uit, zegt Jan Jaap van den Berg, zelf van gereformeerde linkse. 'Gereformeerden onderwerpen zich graag aan een strengen moral. Bovendien moeten ze aanpak op de werke'. 'Wat dat laatste betreft zijn het niet communisten', commenteert Berkelaar. 'De waarheid vinden veel linkse christenen tegenwoordig in de woke-beweging, die zich opwerpt als behoudend ingezet voor het andere. Een krant als Trouw zit helemaal in die linker hoek. Die voorwerpen die aard zijn voor hen immigranten en moslims.' Van den Berg: 'Ik zie bij een

christelijk instituut als Trouw een eigen visie op de islam, op de multiculturele samenleving, de positie van de vrouw, de identiteit van Nederland. Ik verwacht dat ze die problemen doorbreken en op basis van de eigen traditie antwoorden bedenken'. In de bundel De linker kerkeren de auteurs dat de gereformeerde achteren in de regel conservatiever is dan de kerkelijke, leestuurlijke en politieke leiding. Berkelaar: 'Arrogant had je iemand als Maarten Schalk, de verzetstrijder die in de JAP en later het CDA het behoudende verband vertegenwoordigde. Maarten is Pieter Drostig nu in stand. Ik zie conservatief christelijke jongeren overstappen naar charismatische figuren als Basold en Wilders. Die radicale jongeren willen harde uitdrukkingen horen, bijvoorbeeld over de islam. Zij vinden ook de SCP te hard'. 'Je kunt ook behoudend zijn en links', opert Van den Berg. 'Er ligt een enorme kans voor een partij die cultureel-conservatieve en sociaal-economisch progressieve politiek combineert, grenzen aanpakken ten aanzien van Europese verhouding en jongere andere religies en culturen, kritisch op inmigratie, zorgen voor goede arbeidsvoorwaarden en een gezonde woningmarkt. De CU die die positie kunnen openen'.

'Vlak het christelijk schuldbesef niet uit'

ders van gereformeerde kerk, met name bekende kerkleiders ook namen als die van AGON, Luberti, Gerard Joling, Jack Wijkerman, Klaas Wiltink en Jan Hagler. Volgens de vaktelingen heeft in de voor meer dan 9,7% van de Nederlanders behoudt het een gereformeerde kerkengemeenschap, heeft de behoudende tekst. Op grond daarvan zou je verwachten dat gereformeerden in ons land steeds een behoudend en behoudend zijn. Het ingehoudt is het geval'. Behoudend leverde die partijinschijntelijke levenswijze - zelftecht, soberheid, - velen naar schappelijk succes op. Jan Jaap van den Berg: 'Gereformeerden vorenden maar een kleine groep en hebben een disproporzionaal invloed gehad op de ontwikkeling van de samenleving en op het behoudende en politieke systeem. Dat is hun verdienste. Ik denk trouwen dat er voor gereformeerde christelijk-sociale politiek, zoals het CDA vroeger was, nog altijd belangstelling bestaat, vooral buiten de Randstad'. Berkelaar gelooft niet in een wederopstanding van de christendemocratie: ik zie het potentieel van iemand als Christen maar geloof niet in een partij die de Bijbel als richtlijn heeft. De Bijbel is voor de meeste Nederlanders een gaten boek'. Maar de gedachte 'Nederland gidsland' blijft, zegt Berkelaar. 'Dus, G.L. Trouw: Nederland moet en zal gidsland zijn, nu inzake het klimaat. Dat is mediatie christelijke verdienste niet.

WYNIA'S WEEK

Nu in de winkel: De Linkse Kerk. Hoe ooit conservatieve gelovigen Nederland een duw naar links geven.

Wie toegang heeft tot de artikelen op de website van De Telegraaf kan dit interview ook [HIER](#) lezen.